

BARKAMOL AVLOD TARBIYASI G'OYASINI TALABALAR ONGIGA SINGDIRISHDA ZAMONAVIY AXBOROT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrası o'qituvchisi

To'rayev Faxriddin Tursunovich

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 4-bosqich talabasi

To'ychiyeva Sabina Azamat qizi

Annotatsiya: Mazkur maqolada barkamol avlod tarbiyasi g'oyasini talabalar ongiga singdirishda zamonaviy axborot texnologiyalarining ahamiyati yoritilgan. Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlar va raqamli vositalardan foydalanish orqali talabalar faolligi va mustaqil fikrlashi rivojlanishi ko'rsatib berilgan. Multimedia va interaktiv platformalarning dars samaradorligini oshirishdagi o'rni tahlil qilingan. Shuningdek, pedagoglarning axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish zarurligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: barkamol avlod, ta'lim jarayoni, axborot texnologiyalari, innovatsion yondashuv, raqamli ta'lim, multimedia, interaktiv platformalar, pedagogik mahorat, mustaqil fikrlash, ma'naviy tarbiya.

Аннотация: В данной статье освещается значение современных информационных технологий в формировании идеи воспитания гармонично развитого поколения в сознании студентов. Показано, что использование инновационных подходов и цифровых средств в образовательном процессе способствует повышению активности студентов и развитию их самостоятельного мышления. Проанализирована роль мультимедийных и интерактивных платформ в повышении эффективности занятий. Также обоснована необходимость эффективного использования информационных технологий педагогами.

Ключевые слова: гармонично развитое поколение, образовательный процесс, информационные технологии, инновационный подход, цифровое

образование, мультимедиа, интерактивные платформы, педагогическое мастерство, самостоятельное мышление, духовное воспитание.

Annotation: *This article highlights the importance of modern information technologies in instilling the idea of educating a well-rounded generation in students' minds. It shows that the use of innovative approaches and digital tools in the educational process enhances students' activity and develops their independent thinking. The role of multimedia and interactive platforms in improving the effectiveness of lessons is analyzed. It also substantiates the need for teachers to effectively use information technologies.*

Keywords: *well-rounded generation, educational process, information technologies, innovative approach, digital education, multimedia, interactive platforms, pedagogical skills, independent thinking, moral education.*

Bugungi kunda O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini tubdan yangilash, uning mazmun-mohiyatini zamon talablariga moslashtirish, yoshlarni nafaqat bilimli, balki ma'naviy barkamol, mustaqil fikrlaydigan, kasbiy jihatdan raqobatbardosh insonlar sifatida voyaga yetkazish davlat siyosatining eng ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda. Ayniqsa, oliy ta'lim tizimida bo'lajak pedagog kadrlarni tayyorlash masalasi jamiyatning ertangi taraqqiyoti bilan bevosita bog'liqdir. Chunki bugungi talaba ertangi o'qituvchi, murabbiy, tarbiyachi, ma'naviy yetakchi sifatida shakllanadi. Shu jihatdan qaralganda, boshlang'ich ta'lim metodikasi yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar ongiga barkamol avlod tarbiyasi g'oyasini singdirish masalasi alohida pedagogik, ijtimoiy va ma'naviy ahamiyat kasb etadi. Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida ham ta'lim sifatini yaxshilash, raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, fan, ta'lim va ishlab chiqarish integratsiyasini mustahkamlash ustuvor vazifa sifatida belgilangan.

Mazkur maqolada aynan boshlang'ich ta'lim metodikasi yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar ongiga barkamol avlod tarbiyasi g'oyasini singdirishda zamonaviy axborot texnologiyalarining o'rni va ahamiyati keng yoritiladi. Bugungi raqamli davrda ta'lim jarayonini an'anaviy usullar bilangina cheklab qo'yish yetarli emas. Aksincha, innovatsion yondashuvlar, interaktiv metodlar hamda zamonaviy

texnologik vositalardan foydalanish orqali talabalar bilimni chuqurlashtirish, ularning mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish muhim vazifaga aylanmoqda.

Shu nuqtai nazardan, multimedia vositalari, elektron ta'lim platformalari, virtual laboratoriyalar va masofaviy ta'lim tizimlari pedagogik jarayonning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Bu vositalar nafaqat bilim berish samaradorligini oshiradi, balki talabalarni faol ishtirok etishga undaydi, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantiradi. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim yo'nalishidagi talabalar uchun bunday yondashuv kelajakdagi kasbiy faoliyatida innovatsion metodlarni qo'llashga tayyorlaydi.

Barkamol avlod tarbiyasi g'oyasi esa nafaqat bilimli, balki ma'naviy yetuk, vatanparvar, ijtimoiy faol shaxsni shakllantirishni nazarda tutadi. Zamonaviy axborot texnologiyalari orqali bu g'oyani talabalarga yetkazish yanada samarali bo'lib, ular ongida mustahkam qadriyatlar tizimini shakllantirishga xizmat qiladi. Natijada, ta'lim jarayonida texnologiyalar va tarbiya uyg'unligi ta'minlanib, komil insonni tarbiyalash yo'lida muhim natijalarga erishish mumkin bo'ladi. Zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishda turli innovatsion pedagogik metodlar alohida ahamiyat kasb etadi. Jumladan, interaktiv ta'lim metodlari orqali talabalar dars jarayonida faol ishtirok etadi. Masalan, "Aqliy hujum" metodini onlayn platformalarda tashkil etish orqali talabalar barkamol avlodga xos fazilatlar haqida o'z fikrlarini erkin bayon etadilar. Bu esa ularning mustaqil fikrlash va mulohaza yuritish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shuningdek, "Case-study" (muammoli vaziyat tahlili) metodi ham samarali hisoblanadi. Masalan, talabalarga "zamonaviy o'qituvchi qanday bo'lishi kerak?" yoki "boshlang'ich sinf o'quvchisida ijobiy fazilatlarni shakllantirish yo'llari" kabi vaziyatlar berilib, ular guruhlarda muhokama qilinadi. Bu jarayonda talabalar muammoni tahlil qilish, yechim topish va o'z fikrini asoslab berishga o'rganadi.

Yana bir samarali yondashuv — multimedia taqdimotlari asosida o'qitishdir. Masalan, talabalar barkamol avlod tarbiyasiga oid mavzular bo'yicha slaydlar, videoroliklar yoki infografikalar tayyorlaydi. Bu nafaqat ularning texnologik ko'nikmalarini oshiradi, balki mavzuni chuqurroq anglashiga yordam beradi. Rol

o'ynash (role play) metodi ham alohida e'tiborga loyiq. Masalan, talabalar o'qituvchi va o'quvchi rovida chiqish qilib, tarbiyaviy vaziyatlarni sahnalashtiradilar. Bu orqali ular real hayotiy vaziyatlarga tayyorlanadi va pedagogik mahoratini rivojlantiradi.

Bundan tashqari, onlayn platformalar (masalan, Google Classroom, Moodle) orqali topshiriqlar berish, testlar o'tkazish va fikr almashish ham samarali usullardan biridir. Misol uchun, talabalar ma'naviy qadriyatlar mavzusida onlayn forumlarda o'z qarashlarini yozma tarzda ifodalaydi va bir-birining fikrlarini tahlil qiladi. Shuningdek, loyiha metodi (project-based learning) orqali talabalar mustaqil ravishda "Barkamol avlod — mening tasavvurimda" mavzusida kichik loyihalar yaratadilar. Bu loyihalarda ular taqdimot, video yoki maqola shaklida o'z g'oyalarini namoyish etadi. Umuman olganda, zamonaviy pedagogik metodlar va axborot texnologiyalarining uyg'unligi talabalarning faolligini oshiradi, ularni mustaqil, ijodkor va keng fikrlovchi shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda, barkamol avlod tarbiyasi g'oyasini talabalar ongiga singdirishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish bugungi ta'lim tizimining eng muhim vazifalaridan biridir. Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni nafaqat bilim berish samaradorligini oshiradi, balki talabalarning mustaqil fikrlash, ijodkorlik, tahliliy yondashuv kabi muhim kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Maqolada ko'rib chiqilgan interaktiv metodlar, multimedia vositalari, onlayn platformalar hamda loyiha asosida o'qitish yondashuvlari talabalarning faolligini oshirishda, ularni kasbiy jihatdan yetuk mutaxassis sifatida shakllantirishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim yo'nalishidagi talabalar uchun bunday yondashuvlar kelajakdagi pedagogik faoliyatida innovatsion metodlardan samarali foydalanish ko'nikmasini shakllantiradi. Shu bilan birga, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish barkamol avlodni tarbiyalash jarayonida ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni singdirish imkoniyatlarini ham kengaytiradi. Natijada, bilimli, ma'naviy yetuk, ijtimoiy faol va raqobatbardosh kadrlar tayyorlashga erishiladi. Demak, ta'lim jarayonida zamonaviy

texnologiyalar va ilg'or pedagogik metodlarning uyg'un qo'llanilishi barkamol avlodni shakllantirishning muhim sharti hisoblanadi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-5847-son Farmoni. "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida". 2019-yil 8-oktabr.

2. Ibragimov X., Abdullayeva Sh. Pedagogika nazariyasi: darslik. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2008. – 288 b.

3. Mavlonova R.A. va boshq. Umumiy pedagogika: darslik. – Toshkent: Innovatsion rivojlanish nashriyot-matbaa uyi, 2020. – 528 b.

4. Mavlonova R.A., To'rayeva O., Xoliqberdiyev K.M. Pedagogika: darslik. – Toshkent: O'qituvchi, 2008.

www.ziyo.net sayti